

Forsvarsministeriet

KRONPRINSESSEGADE 28

1306 KØBENHAVN K

TLF.: 33 96 97 98

DATO: 14. oktober 2025

SAGSNR.: 2025 - 2162

ID NR.: 1139779

Høring over udkast til bekendtgørelse om gennemførelse af bygge- og anlægsprojekt i forbindelse med etablering af national ammunitionsproduktion i Elling, jeres sagsnummer 2025/009893

Ved mail af 7. oktober 2025 har Forsvarsministeriet anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte udkast.

Advokatrådet har følgende bemærkninger:

Som oplyst af Forsvarsministeriet er der tale om høring af det udkast til bekendtgørelse der oprindeligt blev sendt i offentlig høring i perioden fra 18. juli 2025 til 20. august 2025, men som indeholder justeringer i forhold til det først udsendte udkast.

Advokatrådet henviser på baggrund til det af Advokatrådet afgivne høringssvar af 20. august 2025, samt det af Advokatrådet afgivne høringssvar af 18. juni 2025 til lovforslaget hvorefter denne bekendtgørelse udstedes. Begge høringssvar vedlægges i kopi.

I høringssvaret af 18. juni 2025 redegjorde Advokatrådet blandt andet for, at vi anerkender, at der i den nuværende sikkerhedspolitiske situation skal være mulighed for hurtigt at igangsætte bygge- og anlægsprojekter samt driftsaktiviteter, der tjener væsentlige nationale forsvarsformål eller væsentlige beredskabsformål, og at der derfor kan være behov for at forkorte sagsbehandlingstiden væsentligt og samtidig minimere risikoen for yderligere forsinkelser i selve bygge-, anlægs- eller driftsperioden.

Som Advokatrådet bl.a. bemærkede i vores tidligere høringssvar, ses det bærende hensyn bag lovforslaget (den nu vedtagende lov) at være ønsket om at sikre

hastighed i processen, for derved at undgå forsinkelser i forhold til igangsættelse af projekter mv. inden for det fremsatte lovforslags område.

Med nærværende udkast til bekendtgørelse ses de lovgivningsområder, som bekendtgørelsen fastlægger fravigelser for, umiddelbart fortsat at vedrøre sædvanlig anlægslovgivning. Det er på den baggrund fortsat Advokatrådets opfattelse, at regeringen ved sædvanlig anlægslovgivning vil kunne opnå bygge- og anlægsprojektets formål, idet det herved bemærkes, at anlægslovgivningen – for det tilfælde, at det er nødvendigt for at opnå formålet – fortsat ville kunne have været gennemført, og ligeledes kan gennemføres som hastelovgivning.

Ved benyttelsen af den sædvanlige proces for anlægslovgivning vil en iagttagelse af parlamentarisk indflydelse og kontrol således være sikret, uden at formålet med det konkrete bygge- og anlægsprojekt derved ville blive fortrængt.

I tillæg hertil skal Advokatrådet henvise til besvarelsen af spørgsmål 53 i forbindelse med behandling af lovforslaget (L 222), samt SF's udtalelse i udvalgsbetænkningen, hvor det fremgår, at med SF's støtte til lovforslaget lægger partiet til grund, at forsvarsministeren i sit svar af 1. september 2025 på spørgsmål 53, har svaret bekræftende på, at projekter og aktiviteter bør gennemføres ved anlægslov eller særlov, medmindre formålet forspildes.

På den baggrund mener Advokatrådet, at det bør fremgå af bekendtgørelsen, at formålet med det pågældende projekt forspildes, såfremt dette gennemføres ved en anlægslov eller særlov.

I fald at det ikke kan sandsynliggøres og dokumenteres, at formålet forspildes ved gennemførelse med en anlægslov eller særlov, er det tvivlsomt om der med loven – på baggrund af ovenstående – er den fornødne hjemmel til udstedelse af bekendtgørelsen.

Med venlig hilsen

Andrew Hjuler Crichton
Generalsekretær

Forsvarsministeriet

KRONPRINSESSEGADE 28

1306 KØBENHAVN K

TLF.: 33 96 97 98

DATO: 20. august 2025

SAGSNR.: 2025 - 2162

ID NR.: 1124518

Høring over udkast til bekendtgørelse om gennemførelse af bygge- og anlægsprojekt i forbindelse med etablering af national ammunitionsproduktion i Elling, jeres sagsnummer 2025/007679

Ved e-mail af 18. juli 2025 har Forsvarsministeriet anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte udkast.

Advokatrådet har følgende bemærkninger:

Bekendtgørelsen forventes udstedt med hjemmel i § 2 i det netop fremsatte og førstebehandlede lovforslag *Lov om bygge- og anlægsprojekter samt driftsaktiviteter med væsentlige nationale forsvarsformål eller væsentlige civile beredskabsformål*. Med lovforslaget lægges der op til at give mulighed for at fravige en række lovkrav for hurtigt at kunne igangsætte bygge- og anlægsprojekter samt driftsaktiviteter, der tjener væsentlige nationale forsvarsformål eller væsentlige beredskabsformål.

Advokatrådet skal i den forbindelse gøre opmærksom på det af Advokatrådet afgivne høringssvar af 19. juni 2025 til lovforslaget. Heri redegjorde Advokatrådet blandt andet for, at vi anerkender, at der i den nuværende sikkerhedspolitiske situation skal være mulighed for hurtigt at igangsætte bygge- og anlægsprojekter samt driftsaktiviteter, der tjener væsentlige nationale forsvarsformål eller væsentlige beredskabsformål, og at der derfor kan være behov for at forkorte

sagsbehandlingstiden væsentligt og samtidig minimere risikoen for yderligere forsinkelser i selve bygge-, anlægs- eller driftsperioden.

Det bærende hensyn bag lovforslaget angives at være ønsket om at sikre hastighed i processen, for derved at undgå forsinkelser i forhold til igangsættelse af projekter mv. inden for det fremsatte lovforslags område.

Dette skal ses i sammenhæng med, at bemyndigelsen i lovforslagets § 2 om at fastsætte regler alene finder anvendelse, *"når reglerne er nødvendige for at opnå projektets eller aktivitetens formål."*

Med nærværende udkast til bekendtgørelse ses de lovgivningsområder, som bekendtgørelsen fastlægger fravigelser for umiddelbart at vedrøre sædvanlig anlægslovgivning. Derved er det Advokatrådets opfattelse, at regeringen ved anlægslovgivning vil kunne opnå bygge- og anlægsprojektets formål, idet det herved bemærkes, at anlægslovgivningen – for det tilfælde, at det er nødvendigt for at opnå formålet – kan gennemføres som hastelovgivning.

Ved benyttelse af den sædvanlige proces for anlægslovgivning, ville en iagttagelse af parlamentarisk indflydelse og kontrol således være sikret, uden at formålet med det konkrete bygge- og anlægsprojekt derved ville blive fortrængt.

Advokatrådet savner således begrundelsen for at aktivere bemyndigelsen i lovforslagets § 2 fremfor at gennemføre bygge- og anlægsprojektet med det mindre indgribende middel i form af anlægslovgivning.

Med venlig hilsen

Andrew Hjuler Crichton
Generalsekretær

Forsvarsministeriet departement

Holmens Kanal 9
1060 København K

Den 15. oktober 2025

Høringssvar vedr. udkast til bekendtgørelse om gennemførelse af et bygge- og anlægsprojekt i forbindelse med etablering af national ammunitionsproduktion i Elling

Dansk Erhverv takker for muligheden for at afgive høringssvar til det fremsendte udkast til bekendtgørelse, som skal muliggøre etablering af et bygge- og anlægsprojekt til brug for national ammunitionsproduktion i Elling i Frederikshavn Kommune.

Overordnede bemærkninger

Dansk Erhverv støtter formålet med at etablere national ammunitionsproduktion som en del af den samlede kapacitetsopbygning i dansk forsvar. Den aktuelle sikkerhedspolitiske situation – og ikke mindst erfaringerne fra krigen i Ukraine – har tydeliggjort nødvendigheden af, at Danmark råder over en national og strategisk robust produktionskapacitet, som kan bidrage til forsyningssikkerhed, forsvarlig lageropbygning og selvstændig handlekraft i kritiske situationer.

Vi deler vurderingen af, at det er afgørende, at anlægsarbejdet og den efterfølgende drift kan iværksættes hurtigt og uden unødige forsinkelser. Det er derfor positivt, at bekendtgørelsen søger at afkorte og forenkle en række ellers komplekse plan-, bygge- og miljøretnlige processer, med henblik på at sikre fremdrift og forudsigelighed i projektets gennemførelse. Samtidig bør der sikres en ordentlig og transparent inddragelse af relevante myndigheder og civilsamfundsinteresser, hvor det er muligt og hensigtsmæssigt.

Behov for stabile og forudsigelige rammer for forsvarsindustrien

Dansk Erhverv finder det væsentligt, at etableringen af ammunitionsfabrikken sker med afsæt i stabile og langsigtede rammevilkår for de aktører, som involveres i udvikling, drift og forsyning. Hvis Danmark skal opbygge og fastholde en bæredygtig og konkurrencedygtig forsvarsindustriel base, kræver det både politisk forudsigelighed og regulatorisk klarhed – også i forhold til miljøkrav, sikkerhedszoner, eksportkontrol og anvendelsesbetingelser.

Det er vores klare anbefaling, at projektet i Elling ses som del af en bredere strategisk planlægning for udviklingen af dansk forsvarsindustri, hvor investeringer i ny kapacitet kobles med hensynet til innovation, forskning, beskæftigelse og eksport. Det bør blandt andet afdækkes, hvordan fremti-

dige behov for kompetenceopbygning, lokal infrastruktur og industrielle partnerskaber bedst imødekommes – herunder gennem samarbejde med videns institutioner, erhvervsskoler og teknologipartnere.

Offentlig-private samarbejder og inddragelse af civile kapaciteter

Dansk Erhverv ønsker desuden at fremhæve potentialet i at tænke det kommende anlæg ind i en model for offentlig-private samarbejder (OPS), hvor det private erhvervsliv kan bidrage med teknologisk viden, produktionskapacitet og innovationskraft. Det gælder både i forhold til etableringsfasen, driftsmodellen og den fremtidige kapacitetsudvikling.

Det er vores erfaring, at mange danske virksomheder – herunder også små og mellemstore virksomheder – har konkrete kompetencer, som kan bidrage til effektiv opbygning og drift af ammunitionsproduktion, både hvad angår materialer, komponenter, logistik, automatisering og IT-sikkerhed. Etableringen af fabrikken i Elling bør derfor understøttes af en struktureret og gennemtænkt inddragelsesproces, hvor relevante virksomheder får mulighed for at byde ind og deltage i udviklingen af løsninger.

Et velfungerende og professionelt samspil mellem offentlige aktører og privat industri er ikke alene effektivt – det styrker også modstandsdygtigheden i forsyningskæderne og forankrer kapaciteterne i dansk erhvervsliv.

Betydning for lokal udvikling og samfundsrobusthed

Dansk Erhverv ser positivt på, at projektet placeres i Nordjylland, hvor det forventes at skabe arbejdspladser og afledte effekter i lokalområdet. En velplanlagt og nationalt forankret ammunitionsproduktion kan således bidrage til at løfte både beskæftigelse, uddannelsesbehov og erhvervsaktivitet i regionen.

Vi vil samtidig opfordre til, at man i forbindelse med den videre projektudvikling er opmærksom på balancen mellem hensynet til tempo og det nødvendige hensyn til miljø, naboer og civilsamfund. En bæredygtig løsning kræver, at der arbejdes med gennemsigtighed, risikohåndtering og lokal forankring som centrale pejlemærker.

Afsluttende bemærkninger

Dansk Erhverv bakker op om det overordnede formål med den foreslåede bekendtgørelse og ser det som et nødvendigt skridt i den styrkede opbygning af dansk forsvarskapacitet. Etableringen af national ammunitionsproduktion i Danmark er både et sikkerhedspolitisk og industrielt fremskridt, og vi står til rådighed for dialog om, hvordan projektet bedst forankres i et tæt samarbejde mellem stat, industri og vidensmiljøer.

Med venlig hilsen

Thomas Elkjer Nissen, Forsvar- & Bredskabspolitisk Chef

Forsvarsministeriet

Att. fmn@fmn.dk

Sagsnummer 2025/010507. Dateret d. 7. oktober 2025

Høring over udkast til bekendtgørelse om gennemførelse af et bygge- og anlægsprojekt i forbindelse med etablering af national ammunitionsproduktion i Elling.

Association of Danish Museums
Vartov, Farvergade 27D
1463 København K, Denmark
info@dkmuseer.dk
www.dkmuseer.dk

Nils M. Jensen
Direktør/Director

nmj@dkmuseer.dk

Danske Museer vil også i forbindelse med dette høringssvar anerkende, at der i den nuværende sikkerhedspolitiske situation skal være mulighed for hurtigt at igangsætte bygge- og anlægsprojekter, der tjener væsentlige nationale forsvarsmål eller væsentlige civile beredskabsmål.

Det bør dog kunne ske med hensyntagen til beskyttelse af eventuelle fortidsminder, idet vi minder om, at en utilsigtet ødelæggelse er irreversibel og at fortidsminder ikke lader sig genskabe.

Vi er bekendt med, at man agter at tilsidesætte museumslovens kap. 8 fsv. det drejer sig om §§27, 29, 29a, 29e, 29f, 29g.

Hensyntagen kan sagtens finde sted i form af en meget kort sagsbehandling i relation til museumslovens kap. 8 og 8a i forbindelse med anlægget i Elling. Vi opfordrer derfor til, at Forsvaret/bygherre går i dialog med de to museer i hvis ansvarsområde Elling ligger.

For jord-faste fortidsminders vedkommende Vendsyssel Historiske Museum og for forhold vedr. nyere tids historie Nordjyllands Kystmuseum.

I den sammenhæng kan følgende meddeles:

- Ammunitionsfabrikken er placeret på hævet havbund. Her kan der være risiko for at støde på både kulturhistoriske genstande såvel som faunalevn, f.eks. hvalknoger.
- 'Krudtens' område og bygningsmasse rummer en lang historie – om end ombygget og ændret, herunder med tidstypiske produktionsbygninger og embedsboliger m.m. En hurtig gennemført fotografering - før evt. nedrivninger og markante terrænændringer – er væsentlig for eftertiden, og vil til dels kunne løfte de antikvariske interesser.

Med lidt smidighed fra lovgivere og projekterende myndigheder anser Danske Museer det som absolut muligt ikke på nogen måde at stå anlægsarbejdet i vejen – og vi vil samtidig kunne sikre viden om potentielle ikke opdagede fortidsminder, hvis destruktion eller beskadigelse er uoprettelig.

På vegne af Danske Museer

Nils M. Jensen

Forsvarsministeriet
fmn@fmn.dk

DATO: 09. oktober 2025
PROJEKTNR.: 3004
hsa/HKA

Høring over bekendtgørelse om gennemførelse af bygge- og anlægsprojekt i forbindelse med etablering af national ammunitionsproduktion i Elling - sagsnummer 2025/010507.

DANVA kvitterer for modtagelsen af forslaget til bekendtgørelse om gennemførelse af bygge- og anlægsprojekt i forbindelse med etablering af national ammunitionsproduktion i Elling. Bekendtgørelsen har tidligere været i høring. Den i fornyet høring udsendte udgave indeholder ikke umiddelbart ændringer relateret til vand- og/eller spildevand. Samtidig må vi konstatere, at vandselskaber, til trods for opfordringen herom ved sidste høring, fortsat ikke optages på af høringslisten.

På baggrund af ovenstående gentages DANVA høringssvar fra tidligere høring af bekendtgørelsen.

Det er i forhold til bygge- og anlægsprojekter og driftsaktiviteter med væsentlige nationale forsvarsformål eller væsentlige civile beredskabsformål vigtigt, at det ikke bliver de borgere, der tilfældigvis bor hvor anlæggene placeres, som kommer til at betale omkostningen for "Rigets sikkerhed". I det omfang loven og bekendtgørelser om sådanne projekter generer en meromkostning for vand- og spildevandsselskaberne (vandselskaberne), bør denne derfor afholdes af staten, og ikke af kunderne hos det pågældende vandselskab.

DANVA har i sit høringssvar på den overliggende lov gjort opmærksom på, hvorledes borgerne i et projektområde eksempelvis ikke bør bære omkostningen til ledningsomlægninger som ledningsejeren (og dermed borgerne) ikke ville skulle bekoste efter de gældende regler. Samme systematik skal vi pege på i forhold til bekendtgørelsen om etablering af national ammunitionsproduktion i Elling og senere bekendtgørelser i medfør af loven. I det omfang bekendtgørelsens fravigelse af regulering medfører en meromkostning hos vandselskabet, så bør staten betale denne. Aktuelt kunne eksempelvis blive omkostninger til etablering af nye/ændrede renseforanstaltninger, håndtering af driftsstop på anlæg, etablering af nye borer og samt oprensning af forurening.

Afslutningsvist skal jeg opfordre til, at vandselskaber, der berøres af bekendtgørelser under loven, optages direkte på høringslisten. Dette da vi har bemærket, at Frederikshavn Forsyning A/S ikke fremgår af høringslisten for nærværende høring.

Med venlig hilsen

Carl-Emil Larsen
DANVA

Forsvarsministeriet
fmn@fmn.dk

DATO: 19. august 2025
PROJEKTNR.: 3004
hsa/HKA

Høring over bekendtgørelse om gennemførelse af bygge- og anlægsprojekt i forbindelse med etablering af national ammunitionsproduktion i Elling - sagsnummer 2025/007679.

DANVA kvitterer for modtagelsen af forslaget til bekendtgørelse om gennemførelse af bygge- og anlægsprojekt i forbindelse med etablering af national ammunitionsproduktion i Elling og takker for muligheden for at afgive høringssvar.

Det er i forhold til bygge- og anlægsprojekter og driftsaktiviteter med væsentlige nationale forsvarsformål eller væsentlige civile beredskabsformål vigtigt, at det ikke bliver de borgere, der tilfældigvis bor hvor anlæggene placeres, som kommer til at betale omkostningen for "Rigets sikkerhed". I det omfang loven og bekendtgørelser om sådanne projekter generer en meromkostning for vand- og spildevandsselskaberne (vandselskaberne), bør denne derfor afholdes af staten, og ikke af kunderne hos det pågældende vandselskab.

DANVA har i sit høringssvar på den overliggende lov gjort opmærksom på, hvorledes borgerne i et projektområde eksempelvis ikke bør bære omkostningen til ledningsomlægninger som ledningsejeren (og dermed borgerne) ikke ville skulle bekoste efter de gældende regler. Samme systematik skal vi pege på i forhold til bekendtgørelsen om etablering af national ammunitionsproduktion i Elling og senere bekendtgørelser i medfør af loven. I det omfang bekendtgørelsens fravigelse af regulering medfører en meromkostning hos vandselskabet, så bør staten betale denne. Aktuelt kunne eksempelvis blive omkostninger til etablering af nye/ændrede renseforanstaltninger, håndtering af driftsstop på anlæg, etablering af nye boringer samt oprensning af forurening.

Afslutningsvist skal jeg opfordre til, at vandselskaber, der berøres af bekendtgørelser under loven, optages direkte på høringslisten. Dette da vi har bemærket, at Frederikshavn Forsyning A/S ikke fremgår af høringslisten for nærværende høring.

Med venlig hilsen

Carl-Emil Larsen
DANVA

Vedr. Deres sagsnr. 2025/10507

Frederikshavn kommune henviser til seneste høringssvar af 14. august 2025. Høringssvaret er vedhæftet denne mail.

Frederikshavn kommune har i øvrigt ikke yderligere kommentarer.

Med venlig hilsen
Tina Hedegaard Jensen

Erhvervsjurist
Center for Teknik og Miljø

tihj@frederikshavn.dk

Frederikshavn Kommune
Rådhus Allé 100
9900 Frederikshavn

Telefon: 9845 5000
www.frederikshavn.dk

Til Forsvarsministeriet

Vedr. Deres sagsnummer 2025/007679

Center for Teknik og Miljø har gennemlæst det fremsendte udkast til bekendtgørelse om gennemførelse af bygge- og anlægsprojekt i forbindelse med etablering af national ammunitionsproduktion i Elling.

Vi har læst udkastet til bekendtgørelsen, og har et par tekniske kommentarer til anden lovgivning end den i bekendtgørelsen nævnte, det kunne være relevant at overveje at inddrage.

1. Vandløbet Stabækken løber gennem matr.nr. 2f Elling by, Elling. Ved evt. behov for omlægning eller rørlægning vil vandløbslovens kapitel 6 om regulering mv. af vandløb kunne være relevant at medtage.
2. Miljøvurderingsloven er ikke nævnt, men ifølge lovens afsnit III er der krav om miljøvurdering eller miljøscreening af konkrete projekter. Projektet i Elling vil givet være omfattet af bilag 1 eller 2 i Miljøvurderingsloven, og bygherre vil derfor jfr. lovens § 18 være forpligtet til at indsende ansøgning om projektet, medmindre denne del af miljøvurderingsloven fraviges.
3. Risikobekendtgørelsen (Bekendtgørelse 2016-04-25 nr. 372) har hjemmel i miljøbeskyttelsesloven, der er medtaget i bekendtgørelsen, men også i andre love på Arbejdstilsynets, politiets og beredskabets lovområde. Deres lovområder er ikke nævnt i bekendtgørelsesudkastet. Betyder det, at produktionen skal godkendes som en risikovirksomhed, dog uden miljømyndighedens deltagelse, eller kunne det være relevant at inddrage en fravigelse af risikobekendtgørelsen?
4. Hvis der bliver tale om en væsentlig ændret benyttelse af adgangen til den kommunale vej Tuenvej, eller nye adgange til Tuenvej fra virksomheden/ejendommen, vil dette som udgangspunkt kræve en adgangstilladelse iht. vejlovens §49. Derfor kan vejloven (LBKG 2024-04-24 nr. 435) måske også være relevant at inddrage.
5. Hvis ny bebyggelse/anvendelse indenfor ejendommen/virksomheden berører udlagte- eller anlagte private fællesveje, så vil dette som udgangspunkt kræve en nedlæggelse/omlægning af den private fællesvej iht. privatvejslovens §12 m.fl. Umiddelbart ser det ud til at en naboejendom beliggende på matr.nr. 2h har vej hen over matr.nr. 2b. Derfor kan privatvejsloven (LBKG 2024-09-17 nr. 1050) også være relevant.
6. Planlovens kapitel 9 angående servitutter kunne overvejes at medtage. Hvis der skulle blive behov for tinglysning af nye servitutter på ejendommen, vil der fortsat

være krav om samtykke fra Frederikshavn kommune, og kommunens ret og måske pligt til at sikre overholdelse af visse eksisterende servitutter vil fortsat eksistere, hvis dette kapitel ikke fraviges.

Med venlig hilsen
Tina Hedegaard Jensen

Erhvervsjurist
Center for Teknik og Miljø

Frederikshavn Kommune
Rådhus Allé 100
9900 Frederikshavn

Kære Joachim

Sagsnr.: 2025/010507

Tak for henvendelse vedr. den tilrettede bekendtgørelse på bygge- og anlægsprojekt i forbindelse med etablering af national ammunitionsproduktion i Elling.

Jeg konstaterer, at de indførte tilrettelser i dette nye udkast til bekendtgørelse ikke imødekommer de bekymringer, som Region Nordjylland har anført i allerede fremsendt høringssvar af 15. august 2025. Dermed er det allerede fremsendte høringssvar fortsat gældende i sin fulde form og jeg har derfor valgt at vedhæfte det igen.

Såfremt der er spørgsmål er du meget velkommen til at kontakte mig.

Med venlig hilsen

Ania Melvei | Kontorchef

Region Nordjylland
Regional Udvikling | Jord & Vand
Niels Bohrs Vej 30 | 9220 Aalborg Øst

Svar på høring af bekendtgørelse om gennemførelse af bygge- og anlægsprojekt i forbindelse med etablering af national ammunitionsproduktion i Elling

Danske Regioner har den 18. juli 2025 modtaget høringsskrivelse vedrørende bekendtgørelse om gennemførelse af bygge- og anlægsprojekt i forbindelse med etablering af national ammunitionsproduktion i Elling. Projektet er beliggende i Region Nordjylland, som derfor er afsender af nærværende høringssvar.

Regionen har læst det fremsendte udkast til bekendtgørelse og har følgende kommentarer.

Det projektområde, som er omfattet af bekendtgørelsen, er delvist kortlagt på grund af kendte forureninger samt mistanke om forurening, mens dele af arealet må forventes at være uforurenet. Forureningerne er omfattet af offentlig indsats i forhold til overfladevand, da Stabækken, et tilløb til Elling Å, løber gennem området.

Af §10 i bekendtgørelsen fremgår det, at en række paragraffer efter jordforureningsloven ikke vil finde anvendelse, herunder forureningsforbyggende krav i forbindelse med udførsel af anlægsprojektet (§8), anmeldelse af flytning af jord (§50) samt standsning i forbindelse med fund af nye forureninger (§71).

Med vedtagelse af bekendtgørelse er det vigtigt, at Forsvaret under byggeprocessen sikrer:

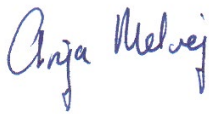
- at der ikke udledes forurening til Stabækken, der er udpeget som målsat overfladevand
- at der holdes ”styr på” flytninger af forurenet jord. Herunder også, hvis jord flyttes til de 4 matrikler, hvor der ikke tidligere har været aktiviteter i forbindelse med ammunitionsproduktion

I forhold til den regionale indsats overfor jordforurening og forebyggelse heraf, kan det bekymre, at forsvarsministeriet vurderer, at der er behov for at fravige miljøbeskyttelseslovens §19 og §27, som anviser, at jord, grundvand og overfladevand skal beskyttes mod forurening, mens der samtidig fraviges relevant lovgivning om miljøgodkendelse, tilladelse til udledning af spildevand, ligesom påbudsmuligheden fjernes fra relevante miljømyndigheder.

Regionen forudsætter, at den ansvarlige myndighed sikrer, at projektet udføres med samme omhu og kvalitet, som hvis den gældende lovgivning var fulgt. Fravigelserne bør alene have til formål at undgå unødigt ventetid på andre myndigheders behandling af sagen.

Regionen har noteret sig, at bekendtgørelsen alene omfatter perioden, hvor ammunitionsfabrikken etableres, og bemærkninger angivet ovenfor skal læses i dette lys. Bekendtgørelsens §11 har dog anvendelse ud over etableringsfasen, hvilket kan skabe usikkerhed omkring den reelle anvendelsesperiode for bekendtgørelsen.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in blue ink that reads "Anja Melvej". The signature is written in a cursive, flowing style.

Anja Melvej
Kontorchef

Vestre Landsret Præsidenten

Forsvarsministeriet
Holmens Kanal 9
1060 København K

9. oktober 2025

J.nr.: 25/27167-2

Sendt pr. mail til fmn@fmn.dk

Sagsbehandler: Lars B Olesen

Forsvarsministeriet har ved brev af 7. oktober 2025 (sagsnr. 2025/009893) anmodet om eventuelle bemærkninger til udkast til bekendtgørelse om gennemførelse af et bygge- og anlægsprojekt i forbindelse med etablering af national ammunitionsproduktion i Elling.

I den anledning skal jeg meddele, at landsretten ikke ønsker at udtale sig om udkastet.

Med venlig hilsen

Jens Røn

Østre Landsret Præsidenten

Forsvarsministeriet
Offentlig Ret

Sendt til fmn@fmn.dk

Dato: 8. oktober 2025

Sagsbeh.: Rikke Larsen

J.nr.: 25/27042

Forsvarsministeriet har ved brev af 7. oktober 2025 (sagsnr. 2025-009893) anmodet om eventuelle bemærkninger til udkast til bekendtgørelse om gennemførelse af et bygge- og anlægsprojekt i forbindelse med etablering af national ammunitionsproduktion i Elling.

I den anledning skal jeg meddele, at landsretten ikke ønsker at udtale sig om udkastet.

Med venlig hilsen

Carsten Kristian Volmer